

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๓๓/๒๕๖๔

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๒๘/๒๕๖๔

วันที่ ๒๕ เดือน สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๖๔

ระหว่าง

นายสัมพันธ์ จันทรถลกิจ

ผู้ร้อง

กรมทางหลวง ที่ ๑

บริษัท ช. การช่าง จำกัด (มหาชน) ที่ ๒

สำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๓

ผู้ถูกร้อง

เรื่อง นายสัมพันธ์ จันทรถลกิจ (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า นายสัมพันธ์ จันทรถลกิจ (ผู้ร้อง) กล่าวอ้างว่าเมื่อปี ๒๕๖๑ กรมทางหลวง (ผู้ถูกร้องที่ ๑) และบริษัท ช. การช่าง จำกัด (มหาชน) (ผู้ถูกร้องที่ ๒) ดำเนินการก่อสร้างโครงการพัฒนาคูน้ำริมถนน โดยกำหนดตำแหน่งฝังท่อใต้ถนน ห่างจากต้นไม้และศาลพระภูมิของผู้ร้อง แต่ผู้ถูกร้องที่ ๑ และผู้ถูกร้องที่ ๒ ดำเนินการก่อสร้างไม่ตรงตามตำแหน่งดังกล่าวทำให้มีการโค่นต้นไม้ รื้อถอนศาลพระภูมิ และทำลายทางเข้าบ้าน เป็นเหตุให้ผู้ร้องไม่สามารถประกอบอาชีพได้ อีกทั้งวิศวกรของผู้ถูกร้องที่ ๑ และผู้ถูกร้องที่ ๒ ปฏิเสธการชดเชยค่าเสียหายและข่มขู่ผู้ร้องว่าจะประทุษร้ายต่อชีวิต ผู้ร้องมีหนังสือถึงสำนักนายกรัฐมนตรี (ผู้ถูกร้องที่ ๓)

- ๒ -

เพื่อขอความเป็นธรรมหลายครั้ง แต่ผู้ถูกร้องที่ ๓ ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ไม่ดำเนินการตรวจสอบการกระทำของผู้ถูกร้องที่ ๑ และผู้ถูกร้องที่ ๒ การกระทำของผู้ถูกร้องทั้งสามเป็นการละเมิดสิทธิและเสรีภาพของผู้ร้อง

ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินขอให้ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญแต่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญพร้อมด้วยความเห็นภายในหกสิบวันนับแต่วันที่รับคำร้องจากผู้ร้อง

ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ดังนี้

๑. ให้ก่อสร้างถนนตามแนวเดิม

๒. ชดใช้ค่าต้นไม้เป็นเงินจำนวน ๔,๒๓๐,๐๐๐ บาท และค่าศาลพระภูมิเป็นเงินจำนวน ๒๐,๐๐๐ บาท

๓. ชดใช้ค่าเสียหายที่ผู้ร้องไม่สามารถประกอบอาชีพได้เป็นเงินจำนวน ๓,๔๐๐,๐๐๐ บาท

๔. ชดใช้ค่าถมทางชั่วคราวเข้าบ้านเป็นเงินจำนวน ๙,๐๐๐ บาท

๕. ลงโทษผู้ถูกร้องทั้งสามและผู้ที่กระทำผิดกฎหมาย

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ” พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรงและได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ย่อมมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยคดีตามมาตรา ๗ (๑๑) ได้ โดยจะต้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเสียก่อน ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพดังกล่าว เว้นแต่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ก็ให้ยื่นคำร้องได้ตราบที่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ และให้นำความในมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม โดยต้องยื่นคำร้องต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่

ได้รับแจ้งความเห็นของผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือวันที่พ้นกำหนดเวลาที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้อง ต่อศาลตามมาตรา ๔๘ วรรคสอง” วรรคสาม บัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลเห็นว่าคำร้องตามวรรคหนึ่ง ไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลจะไม่รับคำร้องดังกล่าวไว้พิจารณาก็ได้ และถ้าศาลเห็นว่า เป็นกรณีต้องห้ามตามมาตรา ๔๗ ให้ศาลสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา” และมาตรา ๔๗ บัญญัติว่า “การใช้สิทธิยื่นคำร้องตามมาตรา ๔๖ ต้องเป็นการกระทำที่เป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพอันเกิดจาก การกระทำของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานซึ่งใช้อำนาจรัฐ และต้องมีใช่เป็นกรณี อย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ ... (๒) รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญได้กำหนด กระบวนการร้องหรือผู้มีสิทธิขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยไว้เป็นการเฉพาะแล้ว ...”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องเป็นกรณีที่ผู้ร้อง กล่าวอ้างว่าผู้ถูกร้องที่ ๑ และผู้ถูกร้องที่ ๒ ดำเนินการก่อสร้างตามโครงการพัฒนาคุน้ำริมถนนโดยขุดดิน เพื่อฝังท่อผุดไปจากตำแหน่งที่กำหนดไว้เดิม ทำให้ต้องโค่นต้นไม้ รื้อถอนศาลพระภูมิ ทำลายทางเข้าบ้าน ช่มชู้ และคุกคามผู้ร้อง ส่วนผู้ถูกร้องที่ ๓ ไม่ได้ดำเนินการตรวจสอบการกระทำของผู้ถูกร้องที่ ๑ และ ผู้ถูกร้องที่ ๒ ตามที่ผู้ร้องขอความเป็นธรรม เป็นการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ ผู้ร้องขอให้ผู้ถูกร้องทั้งสาม ชดใช้ค่าเสียหายและลงโทษผู้ถูกร้องทั้งสามตามกฎหมาย แม้คำร้องของผู้ร้องไม่ได้ระบุมาตราของ รัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้องกับเหตุในคำร้องก็ตาม แต่ข้อเท็จจริงตามคำร้องเป็นกรณีเกี่ยวกับละเมิดสิทธิ ในทรัพย์สินและสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายตามที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๒๘ รับรองไว้ ซึ่งการยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และ เงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ และมาตรา ๔๗ แม้ผู้ร้องกล่าวอ้างว่าตนยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน แต่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในกำหนดระยะเวลาอันทำให้ผู้ร้องมีสิทธิ ยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญได้ก็ตาม แต่เมื่อข้อเท็จจริงตามคำร้องเป็นกรณีที่ผู้ร้องกล่าวอ้างว่า ถูกละเมิดจากการกระทำของหน่วยงานของรัฐ และประสงค์จะเรียกร้องให้หน่วยงานของรัฐรับผิดชอบ ในผลแห่งละเมิดโดยการชดใช้ค่าเสียหายและรับผิดชอบทางอาญา ซึ่งเป็นเรื่อง que ผู้ร้องชอบที่จะใช้สิทธิ ในกระบวนการยุติธรรมในทางแพ่ง ทางอาญา หรือทางปกครองได้ เป็นกรณีที่รัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย ประกอบรัฐธรรมนูญได้กำหนดกระบวนการร้องหรือผู้มีสิทธิขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยไว้เป็นการเฉพาะแล้ว

- ๔ -

ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑
มาตรา ๔๗ (๒) ซึ่งมาตรา ๔๖ วรรคสาม บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา
ตั้งนั้น ผู้ร้องไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย เมื่อมีคำสั่งไม่รับคำร้อง
ไว้พิจารณาวินิจฉัยแล้ว คำขออื่นย่อมเป็นอันตกไป

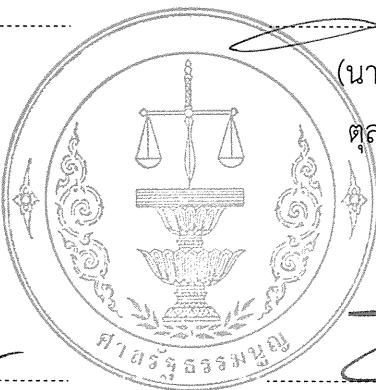
(คำสั่งที่ ๓๓/๒๕๖๔)

(นายทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายปัญญา อุดชาชน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวิรุฬห์ แสงเทียน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายจิรนิติ หะวานนท์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนภดล เทพพิทักษ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ